ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การศึกษาระยะยาวของระดับคอนดรอยอิติน- 6-ซัลเฟต ในของเหลวร่องเหงือกคนในระหว่างการเคลื่อนพันเขี้ยว ทางทันตกรรมจัดพัน

ผู้เขียน

นายนิคม ใจโต

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ทันตกรรมจัดฟัน)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รศ.ธีระวัฒน์ โชติกเสถียร ประธานกรรมการ รศ.ดร.สุทธิชัย กฤษณะประกรกิจ กรรมการ รศ.ดร.ปรัชญา คงทวีเลิศ กรรมการ ผศ.ดร. ศิริวรรณ องค์ไชย กรรมการ

บทคัดย่อ

ในระหว่างการเคลื่อนพันทางทันตกรรมจัดพัน เนื้อเยื่อหลักที่ตอบสนองต่อแรงคือ เอ็นยึด บริทันต์ และกระดูกเบ้าพัน โดยก่อนที่พันจะเคลื่อนจะต้องมีการละลายของกระดูกเบ้าพัน ผลทำ ให้เกิดการทำลายสารภายนอกเซลล์ของกระดูกเบ้าพันและปลดปล่อยส่วนประกอบของสารภายนอกเซลล์ เข้าสู่ของเหลวร่องเหงือก วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้คือการตรวจหาสารคอนดรอยอิติน-6-ซัลเฟตใน ของเหลวร่องเหงือกซึ่งยังไม่เคยมีรายงานการเปลี่ยนแปลงของระดับคอนดรอยอิติน-6-ซัลเฟตใน ของเหลวร่องเหงือกคนในระหว่างการเคลื่อนพันทางทันตกรรมจัดพันมาก่อน ผลจากการศึกษานี้ อาจนำไปสู่การค้นพบตัวบ่งชี้ใหม่สำหรับกระบวนการละลายตัวของกระดูกเบ้าพันระหว่างการให้ แรงเคลื่อนพันทางทันตกรรมจัดพันได้ และอาจมีประโยชน์ในการพัฒนาสร้างชุดตรวจวินิจฉัยซึ่งใช้ พยากรณ์การเลี่ยนแปลงทางเมตาเอลิสมของกระดูกเบ้าพันระหว่างการภักษาทางทันตกรรมจัดพัน โดยไม่ทำให้ เกิดความเสียหายต่อเนื้อเยื่อในระหว่างการเก็บตัวอย่าง และสามารถนำมาใช้ข้างเก้าอี้ทำพันได้ สำหรับการตรวจวัดระดับคอนดรอยอิติน-6-ซัลเฟตในของเหลวร่องเหงือกอาจนำไปประยุกต์ใช้ ตรวจการเปลี่ยนแปลงสารทางชีวโมเลกุลอื่นๆซึ่งใช้ทำนายผลการรักษาทางทันตกรรมจัดพันได้

วัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อตรวจหาการเปลี่ยนแปลงในระยะยาวของระดับดับเบิ้ลยูเอฟหกอิพิ โทพ (WF6 epitope) ของคอนดรอยอิติน-6-ซัลเฟตในของเหลวร่องเหงือกคนระหว่างการเคลื่อน ฟันเขี้ยวทางทันตกรรมจัดฟัน โดยใช้ฟันเขี้ยว 7 ซี่ในการทดลองและฟันตัด 4 ซี่เป็นฟันที่ใช้เป็นตัว ตัวอย่างของเหลวร่องเหงือกจะถูกเก็บก่อนการใส่เครื่องมือทางทันตกรรมจัดฟันแบบยึด ติดแน่น 1 ครั้ง (ที่ศูนย์) หลังจากใส่เครื่องมือแล้วจะมีการเก็บตัวอย่างของเหลวร่องเหงือกทุก 4 อาทิตย์ในช่วงการปรับระดับฟัน (แอลศูนย์, แอลสี่,....) และในช่วงที่มีการเคลื่อนฟันเขี้ยวจะมีการ เก็บตัวอย่างของเหลวร่องเหงือกทุกสัปดาห์ (เอ็มศูนย์, เอ็มหนึ่ง, เอ็มสอง......) จนเสร็จสิ้นช่วงการ เคลื่อนฟันเขี้ยว และหลังจากนั้นเก็บตัวอย่างของเหลวร่องเหงือกทุกสัปดาห์ต่อไปอีกเป็นเวลา 8 ลัปดาห์ (เอสศูนย์, เอสหนึ่ง, เอสสอง,.....เอสแปด) การตรวจสอบใช้วิธีอีไลซ่า (ELISA) ในการตรวจหา ดับเบิ้ลยูเอฟหกอิพิโทพของคอนดรอยอิติน-6-ซัลเฟตจากตัวอย่างของเหลวร่องเหงือก ผลการศึกษา พบว่าสามารถตรวจพบดับเบิ้ลยูเอฟหกอิพิโทพของคอนดรอยอิติน-6-ซัลเฟตจากตัวอย่างของเหลว ร่องเหงือก และมีการเปลี่ยนแปลงซึ่งมีการเพิ่มขึ้นและลดลงตลอดช่วงเวลาที่มีการเคลื่อนพันเขี้ยว และหลังจากหยุดเคลื่อนพื้นเขี้ยว โดยมีลักษณะคล้ายเป็นวงจรของการเปลี่ยนแปลงของระดับ ดับเบิ้ลยูเอฟหกอิพิโทพ เมื่อเปรียบเทียบค่ามัธยฐานของระดับดับเบิ้ลยูเอฟหกอิพิโทพในช่วง 4 สัปดาห์แรกที่มีการให้แรงเพื่อเคลื่อนฟันเขี้ยว (เอ็มศูนย์, เอ็มหนึ่ง, เอ็มสอง, เอ็มสาม และเอ็มสี่) พบว่าระดับคอนดรอยอิติน-6-ซัลเฟตมีการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในของเหลวร่องเหงือกที่เก็บจาก พันเขี้ยวตั้งแต่สัปดาห์แรกจนถึงสัปดาห์ที่ 4 และมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ สัปดาห์ที่ 4 (P = 0.028) ในทางตรงกันข้าม ฟันตัดซึ่งเป็นตัวควบคุมพบว่าระดับคอนดรอยอิติน-6-ชัลเฟตมีลักษณะไม่เปลี่ยนแปลงตั้งแต่สัปดาห์ที่ 1 ถึงสัปดาห์ที่ 4 และไม่มีความแตกต่างอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ (P > 0.05) ข้อสรุปจากการศึกษานี้กล่าวได้ว่าดับเบิ้ลยูเอฟหกอิพิโทพของสาร คอนครอยอิติน-6-ซัลเฟตในของเหลวร่องเหงือกคนอาจจะถูกนำมาใช้เป็นตัวบ่งชี้ของการละลาย ของกระดูกเบ้าฟันในระหว่างการเคลื่อนฟันทางทันตกรรมจัดฟันได้

Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved Thesis Title A Longitudinal Study of Chondroitin-6-Sulfate Levels

in Human Gingival Crevicular Fluid during Orthodontic

Canine Movement

Author Mr. Nikom Jaito

Degree Master of Science (Orthodontics)

Thesis Advisory Committee Assoc. Prof. Dhirawat Jotikasthira Chairman

Assoc. Prof. Dr. Suttichai Krisanaprakornkit Member

Assoc. Prof. Dr. Prachya Kongtawelert Member

Assist. Prof. Dr. Siriwan Ong-chai Member

ABSTRACT

During orthodontic tooth movement, the primary responding tissues are periodontal ligament and alveolar bone. Before the tooth begins to move, bone resorption must occur, resulting in degradation of extracellular matrix of alveolar bone. This causes the release of extracellular components into gingival crevicular fluid (GCF). The objective of this study was to detect chodroitin-6-sulfate (C-6-S) present in gingival crevicular fluid, which no studies regarding the changes of C-6-S in human gingival crevicular fluid during orthodontic tooth movement had ever been performed. The results from this study might be useful to unravel a novel marker for alveolar bone resorption under applied orthodontic force and to develop a non-invasive chair-side diagnostic test for a prognosis of the deeper metabolic changes in alveolar bone during orthodontic treatment. The detection of C-6-S levels in GCF may be applied for monitoring the changes in other biological molecules, which can predict the outcomes

of orthodontic treatment. The objective of this study was to determine the longitudinal changes in the WF6 epitope levels of C-6-S in human GCF during orthodontic canine movement. Seven canine teeth were used as experimental teeth and four incisors were used as control teeth. GCF samples were collected once before orthodontic appliance insertion (T0). After appliance insertion, GCF samples were collected every 4 weeks during the leveling phase (L0, L4...), and then collected every week during canine movement phase (M0, M1, M2.....) until canine movement had completed. Subsequently, GCF samples were continually collected every week for 8 weeks (S0, S1, S2......S8). The competitive enzyme-linked immunosorbent assay (ELISA) was used to detect the WF6 epitope of chondroitin-6-sulfate in GCF samples. The results showed that the WF6 epitope of chondroitin-6-sulfate could be detected in GCF samples. Moreover, there were several cyclical changes (ups and downs) of WF6 epitope levels during and after canine movement. When comparing the medians of WF6 epitope levels during the first four weeks of canine movement phase (M0, M1, M2, M3 and M4). There was a continuous increase in the C-6-S levels in GCF collected from canines from the first to the fourth week with the statistical significant difference at the fourth week (P = 0.028). In contrast, the C-6-S levels in GCF collected from incisors did not vary from the first to fourth week, and the statistical analysis showed no significant difference (P > 0.05). In conclusion, it is suggested that the WF6 epitope of chondroitin-6-sulfate present in human GCF might be used as an alveolar bone resorption marker during orthodontic tooth movement.

Copyright[©] by Chiang Mai University
All rights reserved